

Väliraportti: Oppisopimus HOKSin ytimessä -projekti

Toteuttaja: Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä, Valkeakosken ammattiopisto VAAO

Rahoittaja: Oppisopimusrahasto, Tampereen kaupungin Elinkeino- ja osaamislautakunta

Projektin toteuttaja:

- Projektin suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista vastaava: Janne Hietanummi, kehitysjohtaja
- Projektipäällikkö: Janne Hietanummi, kehitysjohtaja (janne.hietanummi@vaao.fi)
- Muut projektitoimijat ja yhteistyökumppanit: HOKS- ja oppisopimusasiantuntijat Maarit Metsäsalo, Teija Kunelius, Kristiina Vilpas, oppisopimus- ja kehittämiskumppanuudet

Projektin tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on kehittää oppisopimusprosessia ja siihen sidoksissa olevia prosesseja laadun ja tehokkuuden ylläpitämiseksi ja parantamiseksi oppisopimusvolyymien ja opiskelijoiden heterogeenisuuden kasvaessa. Lisäksi tavoitteena on integroida oppisopimusprosessin kehittäminen HOKS-prosessin kehittämiseen, jotta kehittämistoimien vaikuttavuus ja jalkautuminen varmistetaan.

Hankkeen tuloksina (vaikutuksina) saavutetaan:

- Uudistetut, tehokkaat ja tulokselliset prosessit
- Oppisopimusvaihtoehdon ja sen hyötyjen korostuminen osana opiskelijoiden henkilökohtaistamisvalikoimaa kaikilla tutkintoaloilla
- Opetushenkilöstön oppisopimukseen ja henkilökohtaistamiseen liittyvän ohjausosaamisen kehittyminen
- Sisäisten HOKS- ja oppisopimusprosessien tehokkuuden ja laadun kasvattaminen
- Oppisopimusten määrän kasvaminen ja siten alueen työelämäyhteistyön kehittyminen

Myönnetty rahoitus

Tampereen kaupungin Elinkeino- ja osaamislautakunta, päätös 26.1.2022 § 7:
myönnetään oppisopimusrahastosta yhteensä enintään 155 000 euroa (alv 0 %) ajalle 2022 – 2024
(TRE:491/02.04.02/2022)

Projektin budjetti ja rahoitus vuosittain (alv 0 %)

	2022 TA	2022 TOT	2023 TA	2024 TA
Palkat	54 000	56 518,97	74 000	15 000
Ostopalvelut (sis. alv)	5 000	2 746,09 *	5 000	0
Matkakulut	0	26,99	0	0
Muut kulut	1 000	0	1 000	0
Yhteensä	60 000	59 292,05	80 000	15 000

* ICT-asiantuntija-, koulutus- ja kulttuuripalvelut

Projektin tuloksia vuonna 2022

Vuoden 2022 toiminnan keskeiset tavoitteet painottuvat ensimmäiseen neljään hankkeen yleiseen tavoitteeseen:

- Uudistetut, tehokkaat ja tulokselliset prosessit (HOKS, oppisopimus)
- Oppisopimusvaihtoehdon ja sen hyötyjen korostuminen osana opiskelijoiden henkilökohtaistamisvalikoimaa kaikilla tutkintoaloilla
- Opetushenkilöstön oppisopimukseen ja henkilökohtaistamiseen liittyvän ohjausosaamisen kehittyminen
- Sisäisten HOKS- ja oppisopimusprosessien tehokkuuden ja laadun kasvattaminen
- Viimeinen hankesuunnitelman tavoite, *oppisopimusten määrän kasvaminen ja siten alueen työelämäyhteistyön kehittyminen*, painottuu hankkeen jälkimmäiselle puoliskolle, sillä toimenpiteiden määrällisen vaikuttavuuden ennakoitaan näkyvän viiveellä.

Kunkin tavoitteen mukaiset toimenpiteet on aloitettu, ja ne jatkuvat hankkeen koko keston ajan. Hanke on edennyt suunnitellusti.

Tavoitteiden mukaiset toimenpiteet 2022

Tavoite vuodelle 2022	Toimenpide otsikkotasolla
Uudistetut, tehokkaat ja tulokselliset prosessit (HOKS, oppisopimus)	Prosessien suunnittelu, ohjeistukset Työelämäyhteistyön kehittäminen
Oppisopimusvaihtoehdon ja sen hyötyjen korostuminen osana opiskelijoiden henkilökohtaistamisvalikoimaa kaikilla tutkintoaloilla	HOKS- ja oppisopimusohjauskäynnit
Opetushenkilöstön oppisopimukseen ja henkilökohtaistamiseen liittyvän ohjausosaamisen kehittyminen	HOKS- ja oppisopimusohjauskäynnit Perehdyttäminen ja opastaminen
Sisäisten HOKS- ja oppisopimusprosessien tehokkuuden ja laadun kasvattaminen	Seurantamenetelmien kehittäminen Syvempi integraatio laadunhallintaan

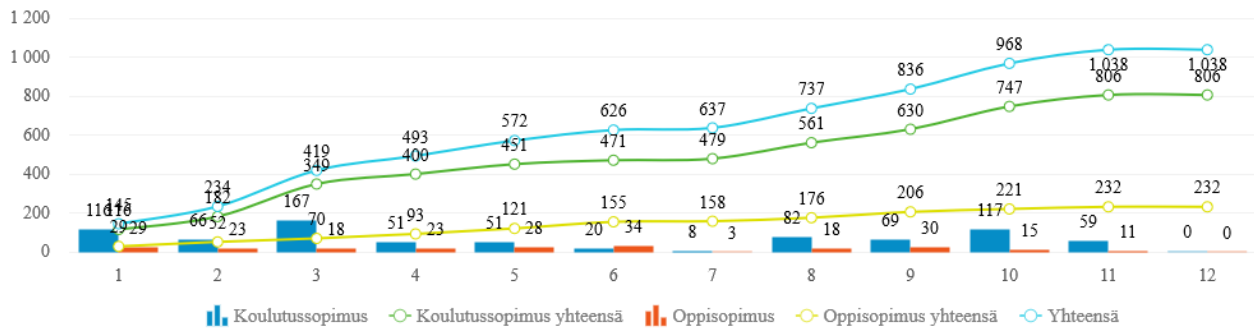
Yksityiskohtainen raportointi

Toimenpide	Tavoite, kuvaus	Yhteistyökumppanit	Muuta raportoitavaa
Prosessien suunnittelu, ohjeistukset	Tavoite: Oppisopimusvaihtoehdon ja sen hyötyjen korostuminen osana opiskelijoiden henkilökohtaistamisvalikoimaa kaikilla tutkintoaloilla Toimenpiteiden kuvaus: Oppisopimukseen liittyvän tukiaineiston suunnittelun ja laatimisen aloittaminen olemassa olevia aineistoja hyödyntämällä	HOKSeja ja oppisopimuksia toteuttava henkilöstö, työpaikkaohjaajat	Kaikille opiskelijoille järjestetty erillinen oppisopimusinfo Infoaineistojen toimitus mm. opinto-ohjaajille Henkilöstölle luotu uudistettua prosessia avaavaa tukiaineistoa Opso-lomakkeen selkeyttäminen

HOKS- ja oppisopimusohjauskäynnit Perehdyttäminen ja opastaminen	Tavoite: Opetushenkilöstön oppisopimukseen ja henkilökohtaistamiseen liittyvän ohjausosaamisen kehittyminen Toimenpiteiden kuvaus: Kierrokset opettajien HOKS-tukena oppisopimusteemaa painottaen aloitettu. Omaohjaajien perehdyttäminen HOKSaamisen ja oppisopimusprosessien yhtenäiseen toteuttamiseen	HOKSeja ja oppisopimuksia toteuttava henkilöstö, työpaikkaohjaajat	15 henkilön seikkaperäinen perehdytys uudistettuun prosessiin 34 opettajan erillinen henkilökohtainen ohjaustuki HOKS-seurantakäyntejä pidetään neljä kertaa lukuvuodessa
Seurantamenetelmien kehittäminen Syvämpi integraatio laadunhallintaan	Tavoite: Sisäisten HOKS- ja oppisopimusprosessien tehokkuuden ja laadun kasvattaminen Toimenpiteiden kuvaus: Oppisopimus- ja niihin sidoksissa olevien prosessien seurantamenetelmien kehittäminen; raportointijärjestelmää ja opiskelijahallintojärjestelmää on kehitetty prosessin ehdoilla.	Hankehallinto, laadunhallinnan toimijat, järjestelmäkehitys	
Työelämäyhteistyön kehittäminen	Tavoite: Opetushenkilöstön oppisopimukseen ja henkilökohtaistamiseen liittyvän ohjausosaamisen kehittyminen Toimenpiteiden kuvaus: Systemaattinen vuoropuhelu työelämäyhteistyötä kehittävien hankkeiden kanssa; erit. TYRSKY (ESR), TYKKY (ESR)	Rinnakkaisten hankkeiden sisäiset ja ulkoiset toimijat, hankehallinto	54 eri työpaikan erillinen opastus oppisopimukseen ja henkilökohtaistamiseen liittyen

Seuranta ja vaikuttavuus

Oppisopimuksia on muodostettu tasaisesti vuoden edetessä (kuva 1). Aiempiin vuosiin verrattuna vaikutuksia ei ole vielä havaittavissa oppisopimusten määrissä, mutta Arvo-opiskelijapalautteesta johdettu asiakaskokemus ja subjektiivinen käsitys prosessin yhdenmukaisuudesta ja laadusta ovat kohentuneet (kuva 2). Arvo-työpaikkaohjaajapalaute on pysynyt samalla tasolla aiempaan verrattuna, 4.25/5. HOKSien ajantasaisuutta (päivityskirjaukset) on seurattu ja varmistettu raportointijärjestelmän indikaattoreiden avulla.

Kuva 1. Työpaikalla järjestettävä koulutus VAAOssa

Aloituskysely				Aloituskysely			
611	465	76,1 %	4,35	386	255	66,1 %	4,28
Kohteiden lkm	Vastaajien lkm	Vastausprosentti	Kokonaiskeskiarvo	Kohteiden lkm	Vastaajien lkm	Vastausprosentti	Kokonaiskeskiarvo
Tutkinnon suorittaneet				Tutkinnon suorittaneet			
376	224	59,6 %	4,13	49	38	77,6 %	4,26
Kohteiden lkm	Vastaajien lkm	Vastausprosentti	Kokonaiskeskiarvo	Kohteiden lkm	Vastaajien lkm	Vastausprosentti	Kokonaiskeskiarvo
Tutkinnon osia suorittaneet				Tutkinnon osia suorittaneet			
53	23	43,4 %	3,92	11	7	63,6 %	4,13
Kohteiden lkm	Vastaajien lkm	Vastausprosentti	Kokonaiskeskiarvo	Kohteiden lkm	Vastaajien lkm	Vastausprosentti	Kokonaiskeskiarvo

Kuva 2. Arvo-opiskelijapalaute: 2021 syksy - 2022 kevät vasemmalla, **2022 syksy oikealla.**

Pohjautuen taulukkoon yksityiskohtainen raportointi, palauteisiin ja/tai muuhun seuranta-aineistoon voidaan tuloksina (vaikutuksina) todeta tulleen saavutetuksi:

- HOKS-prosessin uudistaminen, tehostaminen ja yhdenmukaistaminen on alkanut suunnitellusti
- Oppisopimusvaihtoehdon ja sen hyödyt ovat korostuneet osana opiskelijoiden henkilökohtaistamisvalikoimaa kaikilla tutkintoaloilla
- Opetushenkilöstön oppisopimukseen ja henkilökohtaistamiseen liittyvän ohjausosaaminen on kehittynyt osana jalkauttamistoimia
- Sisäisten HOKS- ja oppisopimusprosessien tehokkuus, yhdenmukaisuus ja laatu ovat kasvaneet
- Oppisopimusten määrissä ei ole kasvua verrattuna edelliseen vuoteen hankkeen tässä vaiheessa, mutta alueen työelämäyhteistyön koetaan edistyneen tämän ja rinnakkaisten hankkeiden avulla.